

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УХВАЛЕНО

Вченою радою ЗНУ

Протокол № 5 від 27.12.2019 р.

М.О.Фролов
2019 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЛОГОПЕДІЯ»**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – перший (бакалаврський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ – 01 Освіта/Педагогіка

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ – 016 «Спеціальна освіта»

СПЕЦІАЛІЗІЦІЯ – 016.01 «Логопедія»

Запоріжжя

2019

РОЗРОБЛЕНО проектною групою як тимчасовий стандарт вищої освіти підготовки бакалаврів : спеціальністю 016 «Спеціальна освіта», спеціалізація 016.01 - «Логопедія»

Наказ «Про склади проектних груп з розробки тимчасових освітньо-професійних програм»
№ 622 від 17.12.2019 р.

РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

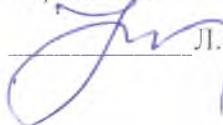
№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання
1.	Соловйова Т.Г. (керівник групи)	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки
2.	Пиптюк П.Ф.	кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту
3.	Заверико Н.В.	кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки

РОЗГЛЯНУТО на вченій раді факультету соціальної педагогіки та психології ЗНУ
Протокол № 4 від 28.11.2019р

Гарант освітньої програми

 Т.Г.Соловйова

Керівник навчального відділу

 Л.О. Нестеренко

Декан факультету соціальної педагогіки та психології

 О.В. Пономаренко

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

 О.І. Гура

ЗМІСТ

I. Преамбула.....	4
II. Загальна характеристика.....	4
III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти.....	6
IV. Перелік компетентностей випускника.....	6
V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання..	7
VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти.....	9
VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.....	10
VIII. Вимоги професійних стандартів.....	11
IX. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма.....	11

I. Преамбула

Запорізький національний університет. Освітня програма «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта».

Рецензії стейкхолдерів:

1. Хайдарова Оксана Сергіївна, кандидат педагогічних наук, директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Молочанської міської ради Запорізької області
2. Боренос М.Г. директор Запорізького міського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг);
3. Очеретнюк Тетяна Леонідівна, директор інклюзивно-ресурсного центру Олександрівського району м. Запоріжжя.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Назва галузі знань	01 Освіта/Педагогіка
Назва спеціальності	016 Спеціальна освіта
Освітня програма	Логопедія
Спеціалізація	016.01 Логопедія
Форма навчання	денна, заочна
Освітня кваліфікація	Бакалавр спеціальної освіти; логопед
Професійна кваліфікація	логопед; асистент вчителя-логопеда; асистент вчителя-дефектолога; асистент вчителя з корекційної освіти; асистент вихователя соціального по роботі з дітьми з інвалідністю
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність - Спеціальна освіта Освітня програма – Логопедія
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення – спеціальна освіта осіб з особливими освітніми потребами (ООП); закономірності фізичного та психічного розвитку дітей з різними нозологіями; корекція та компенсація порушень психофізичного розвитку дітей з ООП; структура порушень мовної діяльності; симптоматика та діагностика порушень мовлення; методи їх попередження та усунення.</p> <p>Цілі навчання – формування і розвиток професійних компетентностей у бакалаврів, що дозволять їм оволодіти основними знаннями, вміннями, навичками, необхідними для здійснення фахової діяльності у сфері спеціальної освіти та логопедії.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: система спеціальних (корекційних) педагогічних знань, базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, науково-прикладних завдань.</p>

	<p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, стандартизовані та адаптовані діагностичні методики, спецметодики навчання, методи аналізу даних, технології корекційної логопедичної діяльності. Навчання складається з комбінації лекцій та практичних занять, виконання поточних проектів. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні проводяться в малих групах, у формі ситуаційних завдань, ділових ігор, обов'язковою є підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів, формуються навички групової роботи. Поточне опитування, тестовий контроль, письмові та усні екзамени, звіти з практики, проекти, презентації. Підсумковий контроль – екзамен або залік.</p> <p>Інструменти та обладнання: дидактичні та методичні матеріали, інтерактивні технічні засоби навчання, інструменти та механічні прилади для корекційних практик, комп'ютерна техніка, сучасні інформаційні та комунікаційні технології</p>
Мета освітньої програми	Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних та соціально активних фахівців спеціальної (корекційної) освіти, здатних до інноваційної діяльності у професійній сфері та участі у формуванні науки, практики та культури європейського рівня; здатних керуватись у своїй професійній практиці провідними надбаннями фундаментальних і прикладних наукових досліджень у галузі спеціальної освіти та логопедії.
Особливості освітньої програми	Міждисциплінарна, багатoproфільна та практикоорієнтована підготовка фахівців зі спеціальної (корекційної) освіти, зокрема, логопедії, реалізується у тісній співпраці зі стейкхолдерами. Фокус освітньої програми: загальна освіта у галузі спеціальної педагогіки відбувається через здобуття студентами компетентностей, необхідних для ефективної, науково обґрунтованої та творчої роботи з людьми з особливостями психофізичного розвитку та/або порушеннями мовлення, спрямованої на корекцію та/або компенсацію їхніх порушень. Зокрема, процес навчання ґрунтується на активній взаємодії зі студентським співтовариством та стейкхолдерами.
Академічні права випускників	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти (формальної, неформальної, інформальної).
Працевлаштування випускників	Сфера працевлаштування – заклади загальної, інклюзивної, спеціальної освіти, заклади позашкільної освіти, реабілітаційні та навчально-реабілітаційні центри, медичні установи, установи соціального захисту. Шифри згідно з ДК 003-2010: 3340 – вихователь; асистент вихователя соціального по роботі з дітьми з інвалідністю; асистент вчителя-дефектолога; 3229 – логопед; 3330 -асистент вчителя з корекційної освіти; асистент вчителя-логопеда; асистент вчителя-реабілітолога
Вимоги до рівня осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою	Особа має право здобувати ступінь бакалавра на основі повної загальної середньої освіти або за наявності диплома освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра) за умови успішного

програмою	проходження зовнішнього незалежного оцінювання та складання додаткових вступних випробувань (для рівня молодшого спеціаліста).
-----------	--

III. Обсяг кредитів ЄКТС

Обсяг освітньої програми здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

- на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС – 7200 год.), з них нормативні дисципліни – 112 кредитів ЄКТС; дисципліни вільного вибору ВНЗ – 68 кредитів ЄКТС; дисципліни вільного вибору студентів – 60 кредитів ЄКТС.

- на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» зараховується не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста).

Обов'язкові компоненти освітньої програми – 180 кредитів ЄКТС (5400 год.).

Вибіркові компоненти освітньої програми – 60 кредитів ЄКТС (1800 год.).

Нормативний термін навчання: 4 роки

IV. Перелік компетентностей випускника

Вид компетентності	Шифр	Визначення компетентності
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність розв'язувати типові та складні завдання й практичні проблеми у сфері спеціальної (корекційної) педагогіки, що передбачають застосування основних педагогічних теорій та спеціальних методик з урахуванням різних, у тому числі, невизначених, соціальних умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до професійного самовдосконалення, оволодіння новими знаннями і методами професійної діяльності на основі самоосвіти та використання сучасних інформаційних технологій; здатність до ефективної самоорганізації власної професійної діяльності. 2. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення в різних сферах комунікацій. 3. Здатність до використання іноземних мов у професійній діяльності. 4. Здатність до використання сучасних інформаційних технологій та програмних засобів при роботі в комп'ютерних мережах та використання Інтернет-ресурсів. 5. Здатність до впровадження дослідницької, інноваційної та проектної діяльності. 6. Здатність керуватись правовими основами законодавства України та положеннями міжнародного права в галузі спеціальної освіти 7. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички застосування комунікативних технологій, ораторського мистецтва для здійснення ділових комунікацій у професійній сфері 8. Здатність базувати професійну діяльність на положеннях нормативно-правових документів та стандартах якості. 9. Здатність до пошуку та використання інновацій у професійній діяльності. 10. Здатність до прийняття рішень у непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

		<p>11. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практики.</p> <p>12. Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК (СФК, СПК)	<p>1. Здатність комплексно використовувати знання в галузі теорії і практики спеціальної освіти та логопедії.</p> <p>2. Здатність добирати доцільний діагностичний інструментарій для визначення проблем і потреб різних цільових груп.</p> <p>3. Здатність до виконання різних функцій педагогічної діяльності (комунікативна, організаційна, прогностична, профілактична, охоронно-захисна, реабілітаційна, корекційна тощо).</p> <p>4. Здатність добирати технології, методи та форми спеціальної педагогіки з урахуванням специфіки цільових груп та конкретного випадку.</p> <p>5. Здатність прогнозувати розвиток педагогічних явищ, передбачати результати педагогічного впливу</p> <p>6. Здатність залучати та доцільно використовувати ресурси у наданні соціальної, корекційної та педагогічної допомоги, підтримки сім'ям, дітям, молоді з ООП.</p>
		<p>7. Здатність до формування соціокультурного середовища щодо задоволення потреб осіб з ООП.</p> <p>8. Здатність враховувати та попереджувати ризики у професійній діяльності.</p> <p>9. Здатність використовувати доцільні технології у професійній діяльності.</p> <p>10. Здатність налагоджувати зв'язки з громадськістю та засобами масової інформації для вирішення професійних завдань.</p>

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Результати навчання	Шифр	Опис результату навчання
Знання	РНЗн	<p>1. Знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння дисциплін циклу професійної підготовки.</p> <p>2. Знання нормативно-правової бази та стандартів професійної діяльності.</p> <p>3. Знання іноземної мови на рівні B1.</p> <p>4. Знання сучасних теорій спеціальної педагогіки, логопедичних технологій, діагностичний інструментарій необхідний для здійснення професійної діяльності.</p> <p>5. Знання загальної, вікової та спеціальної психології.</p> <p>6. Знання термінології свого фаху, джерел поповнення лексики, сучасної української літературної та ділової мови.</p> <p>7. Знання призначень документів, вимог до складання та оформлення різних видів документів та правила їх оформлення. особливостей функціонування сучасної сфери спеціальної освіти та використання ресурсів її реалізації.</p> <p>8. Знання специфіки роботи з різними проблемними ситуаціями і категоріями клієнтів з ООП.</p>

Уміння	РНУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уміти самостійно визначати актуальні педагогічні та соціальні проблеми, шляхи їх вирішення в умовах сьогодення та на перспективу, орієнтуватися у визначеній проблемі. 2. Уміти аналізувати «проблемне поле» спеціальної освіти та логопедії і давати опис предмету дослідження. 3. Уміти знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел, у тому числі іншомовних. 4. Уміти розробляти та використовувати науково обґрунтовані алгоритми діяльності у сфері спеціальної освіти та логопедії. 5. Володіти методиками і технологіями встановлення контактів з різними групами клієнтів з ООП. 6. Уміти добирати оптимальний діагностичний інструментарій, підбирати пакети діагностичних матеріалів, складати програму психолого-педагогічного діагностування особистості з ООП, цільових мікрогруп, аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати діагностичної роботи. 7. Уміти добирати оптимальний інструментарій для корекційної роботи, підбирати пакети корекційних матеріалів, складати програми розвитку та психолого-педагогічної корекції особистості з ООП, цільових мікрогруп, аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати корекційної роботи. 8. Уміти застосовувати проектний підхід у сфері спеціальної освіти, розробляти проекти різного типу. 9. Уміти планувати основні етапи професійної діяльності. Уміти координувати та коригувати діяльність учасників процесу спеціальної освіти. Уміти налагоджувати міжвідомчу взаємодію з установами, закладами, громадськими та неурядовими організаціями у процесі соціально-педагогічної роботи з різними категоріями клієнтів з ООП. 10. Організовувати різні форми змістовного дозвілля, допомагати у працевлаштуванні, професійній орієнтації і адаптації, ФЗСЖ тощо. 11. Залучати фахівців для здійснення комплексного супроводу осіб з ООП. 12. Уміти організовувати професійну діяльність відповідно до стандартів та нормативних документів.
Застосування знань	РНЗЗ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Застосовувати зарубіжний та вітчизняний досвід досліджень у галузі спеціальної освіти та логопедії. 2. Застосовувати отримані теоретичні знання при вирішенні конкретних наукових завдань спеціальної педагогіки та логопедії (в тому числі, на основі критичного аналізу наукової літератури). 3. Використовувати одну із іноземних мов у професійній діяльності. 4. Створювати умови для соціального захисту груп населення з ООП. 5. Здійснювати корекційно-реабілітаційну роботу з клієнтами з ООП. 6. Володіти культурою професійного мовлення і спілкування. 7. Організовувати взаємодію профільних установ при вирішенні

		<p>проблем клієнтів з ООП.</p> <p>8. Сприяти формуванню здорового способу життя та толерантного відношення до осіб з ООП.</p>
Комунікація	РНК	<p>1. Будувати комунікаційну мережу для обміну інформацією та зворотного зв'язку.</p> <p>2. Вести ділову кореспонденцію, у тому числі з представниками інших країн.</p> <p>3. Розуміти принципи психології, застосовувати їх при роботі в групі (у ролях керівника та підлеглого, колеги, партнера, клієнта тощо).</p> <p>4. Повною мірою реалізовувати потенціал закладу спеціальної освіти у контексті соціальної відповідальності.</p> <p>5. Володіти іноземними мовами та основами ділового етикету для налагоджування плідної взаємодії з іншими установами як в Україні, так і за її межами.</p> <p>6. Здатність відстежувати перспективні зміни ринку освітніх, корекційних послуг, використовуючи оригінальні іншомовні джерела.</p>
Автономія і відповідальність	РНАіВ	<p>1. Самостійно підвищувати свою педагогічну і професійну майстерність, створювати власний імідж спеціаліста.</p> <p>2. Приймати рішення у непередбачуваних умовах освітнього середовища.</p> <p>3. Креативно мислити відповідно до умов сучасності, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій.</p> <p>4. Розробляти інноваційні технології, застосовувати їх на практиці, безперервно підвищуючи у цьому власну кваліфікацію.</p> <p>5. Проводити діяльність закладів спеціальної освіти відповідно до вимог концепції інтеграції та консолідації суспільства засобами корекційної педагогіки.</p> <p>6. Ставити перед собою завдання у межах загального кола власних обов'язків, використовуючи наявні технології та адаптуючись до нових.</p> <p>7. Керувати власною кар'єрою та безперервно продовжувати освіту.</p> <p>8. Знаходити відповідні засоби подальшого підвищення кваліфікації у сфері спеціальної освіти та логопедії.</p>

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності
Вимоги до атестаційного кваліфікаційного екзамену	<p>Кваліфікаційний екзамен за спеціальністю перевіряє досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою «Логопедія», галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта».</p> <p>Метою комплексного державного екзамену є перевірка рівня фахової підготовки бакалаврів, рівня опанування системи знань та умінь, готовності вирішувати типові та ускладнені завдання фахової діяльності, уміння вирішувати проблеми і завдання педагогічної та корекційної діяльності.</p>

	<p>Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньої підготовки, є змістовні модулі з дисциплін обов'язкового компоненту освітньої програми, які наведені у програмі державного екзамену.</p> <p>До програми екзамену включені лише ті проблеми, що відповідають змісту програм навчальних дисциплін, які вивчались здобувачами освіти в процесі навчання, а також висвітлені в навчальній та методичній літературі, яка є в бібліотеці та доступна для здобувачів.</p> <p>Комплексний кваліфікаційний екзамен складається з двох етапів:</p> <p>1-й етап (теоретичний) - тестова перевірка знань з дисциплін, що є провідними для спеціальності «Спеціальна освіта», освітньої програми «Логопедія».</p> <p>2-й етап (практичний) - розв'язання творчого (практичного) завдання, що дозволяє перевірити сформованість відповідних умінь та навичок.</p>
--	--

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти системно здійснюється відповідно «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗНУ», що оприлюднене на сайті університету на сторінці «Відділу моніторингу якості освіти і ліцензування»: <https://www.znu.edu.ua/ukr/university/pidrozdily/1165/11704>.

Освітня програма оприлюднюється на сайті Запорізького національного університету до початку прийому на навчання до університету відповідно до Правил прийому.

Якість освітньої діяльності Запорізького національного університету Міністерства освіти і науки України регламентується такими нормативними документами: Законом України «Про вищу освіту», «Положенням про моніторинг якості вищої освіти в Запорізькому національному університеті», затверджене рішенням вченої ради від 29.09.2015 р., протокол № 3, «Положенням про організацію освітнього процесу в Запорізькому національному університеті», затверджене рішенням вченої ради від 29.09.2015 р., протокол № 3.

Університет з 2013 р. брав участь у Програмі проведення педагогічного експерименту «Апробація орієнтованих критеріїв оцінювання діяльності ВНЗ щодо забезпечення якості освіти», запропонованою Державною інспекцією навчальних закладів України. У 2016 році науково-педагогічні працівники кафедри соціальної педагогіки ЗНУ взяли участь у спеціалізованому тренінгу для працівників освітньої сфери «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації. Досвід. Перспективи. Результати» 25.08.2016 – 27.08.2016 р. у рамках реалізації експерименту «Розвиток інклюзивного освітнього середовища у Запорізькій області» (наказ Міністерства освіти і науки України № 836 від 15.07.2016) та отримали сертифікати учасників.

VIII. Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)

Державний стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» на час розробки даної програми відсутній.

IX. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Про вищу освіту: закон України від 01.07.2014. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
3. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: постанова КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1341/ URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
4. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладами освіти: постанова Кабінету міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п>
5. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: проект [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. URL : <http://mon.gov.ua/citizens/zv'yazki-z-gromadskistyuu/gromadske-obgovorennya-2016.html>
7. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010: наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327. URL : http://hrliga.com/docs/327_KP.htm
8. Національний класифікатор України. Класифікатор видів економічної діяльності ДК 009:2010: наказ Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457. Київ : Держспоживстандарт України, 2010. 42 с.
9. Довідник типових професійно-кваліфікаційних характеристик посад державної служби. Національне агентство України з питань державної служби Наказ № 11 від 13.09.2011р;
10. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. URL : http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
11. TUNING. URL : <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
12. Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення. Наказ МОН України № 1202 від 17 вересня 2019 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1078-19>

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до освітньої програми «Логопедія»
рівня вищої освіти перший (бакалаврський)
спеціальності 016 – «Спеціальна освіта»
спеціалізації 016.01. - Логопедія
галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка

Освітня програма є нормативним документом Запорізького національного університету, у якому визначається нормативний зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу та рівня освітньої підготовки фахівця першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 016 – Спеціальна освіта, освітньої програми «Логопедія».

Базується на компетентнісному підході і поділяє філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проєкті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

Реалізація компетентнісного підходу до проектування вищої освіти шляхом створення однозначного зв'язку зовнішніх цілей вищої освіти та дисциплінами, практиками й індивідуальними завданнями є вирішальним чинником якості вищої освіти Запорізького національного університету (ЗНУ) та створення реальної системи внутрішнього її забезпечення.

Прозорі й зрозумілі структура та зміст освітньої програми актуальні для абітурієнтів, здобувачів, викладачів, стейкхолдерів.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектуванні освітньої діяльності за напрямом підготовки та спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін й практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в ЗНУ;
- викладачі ЗНУ, які здійснюють підготовку бакалаврів за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта»;
- приймальна комісія Запорізького національного університету;
- стейкхолдери.

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК.

Таблиця 2. Матриця відповідності визначених освітньою програмою результатів навчання та компетентностей.

Таблиця 3. Перелік компонентів освітньої програми «Логопедія».

Таблиця 4. Структурно-логічна схема освітньої програми «Логопедія».

Таблиця 5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми «Логопедія».

Таблиця 6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідним компонентам освітньої програми «Логопедія».

Матриця відповідності визначених освітньою програмою компетентностей дескрипторам НРК

Компетентності	Результати навчання				
	РНЗн	РНУ	РНЗЗ	РНК	РНАіВ
ЗК-1			+		+
ЗК-2		+		+	
ЗК-3		+		+	
ЗК-4		+			+
ЗК-5	+		+		
ЗК-6	+				+
ЗК-7			+	+	
ЗК-8	+				+
ЗК-9		+			
ЗК-10		+	+		
ЗК-11	+				+
ЗК-12		+	+		
СК-1	+	+			
СК-2			+		
СК-3	+	+		+	
СК-4			+	+	
СК-5		+			+
СК-6	+			+	
СК-7				+	
СК-8					+
СК-9	+		+		
СК-10				+	

Матриця відповідності визначених освітньою програмою результатів навчання та компетентностей

[illegible]

[illegible]

Таблиця 3

Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

1.Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Нормативні дисципліни			
ОК 1	Історія України	3	екзамен
ОК 2	Іноземна мова	6	екзамен
ОК 3	Українська мова професійного спрямування	3	залік
Усього		12	
1.2. Дисципліни вільного вибору студента			
ВК 1	Вибіркова дисципліна в межах Університету № 1	2	залік
ВК 2	Вибіркова дисципліна в межах Університету № 2	3	залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна в межах Університету № 3	2	залік
ВК 4	Вибіркова дисципліна в межах Університету № 4	2	залік
ВК 5	Вибіркова дисципліна в межах Університету № 6	3	залік
ВК 6	Вибіркова дисципліна в межах Університету № 5	3	залік
ВК 7	Вибіркова дисципліна в межах Університету № 7	3	залік
ВК 8	Вибіркова дисципліна, що забезпечує рухову активність, фізичну підготовку	3	залік
ВК 9	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з української і зарубіжної культури	3	залік
ВК 10	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з медичної допомоги, БЖД, ЦЗ	3	залік
ВК 11	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з філософії, соціально-політичних наук	3	екзамен
Усього		30	

2. Цикл професійної підготовки			
ОК 4	Вступ до спеціальності	3	екзамен
ОК 5	Спеціальна педагогіка	4	
	Спеціальна педагогіка	4	екзамен
	Спеціальна педагогіка	4	екзамен
ОК 6	Основи олігофренопедагогіки	4	екзамен
ОК 7	Спеціальна психологія	5	екзамен
ОК 8	Технології спеціальної освіти	4	екзамен
ОК 9	Педагогіка	6	залік, екзамен
ОК 10	Анатомія, фізіологія і патологія розвитку людини	3	залік
ОК 11	Основи інклюзивної освіти	3	екзамен
ОК 12	Патопсихологія	3	залік
ОК 13	Основи психодіагностики	3	екзамен
ОК 14	Спецметодика дошкільного виховання	6	екзамен
ОК 15	Спецметодика початкової освіти	5	екзамен
ОК 16	Методи та організація досліджень у спеціальній педагогіці	3	залік
ОК 17	Основи фізичної реабілітації	4	екзамен
ОК 18	Арт-терапія в спеціальній педагогіці	3	екзамен
ОК 19	Логопедія	6	залік, екзамен
ОК 20	Методика логопедичної роботи з дітьми з комбінованими порушеннями	3	екзамен
ОК 21	Діагностика дитини з особливими освітніми потребами	4	екзамен
ОК 22	Основи ерготерапії	4	залік
ОК 23	Профілактика вторинних відхилень	4	екзамен
ОК 24	Навчальна практика	3	залік
ОК 25	Виробнича практика	9	залік
Усього за циклом професійної підготовки спеціальності		100	
2.2. Дисципліни вибору закладу вищої освіти			
ОК 26	Загальна психологія	3	залік
ОК 27	Культура і техніка мовлення корекційного педагога	3	екзамен
ОК 28	Історія спеціальної педагогіки	3	залік
ОК 29	Логопедичні технології	4	екзамен
ОК 30	Жестова мова з основами сурдоперекладу	3	екзамен
ОК 31	Неврологічні основи логопедії	4	залік
ОК 32	Інноваційні моделі надання соціальних послуг	3	залік
ОК 33	Логоритмика з методикою	3	залік
ОК 34	Логопедичний масаж та артикуляційна гімнастика	5	залік
ОК 35	Основи психокорекційної роботи	3	залік
ОК 36	Основи соціалізації особистості з особливими освітніми потребами	5	екзамен
ОК 37	Вікова та педагогічна психологія	5	екзамен
ОК 38	Тренінг самопізнання та саморозвитку	4	

ОК 39	Використання сучасних інформаційних та комунікативних технологій у навчальному процесі спецосвіти	3	залік
ОК 40	Організація психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти	6	залік
ОК 41	Навчальна практика	3	залік
	Навчальна практика	6	залік
ОК 42	Атестаційний екзамен	2	екзамен
Усього		68	
2.3. Дисципліни вільного вибору студента			
ВК 12	Вибіркова дисципліна № 1	5	залік
ВК 13	Вибіркова дисципліна № 2	7	залік
ВК 14	Вибіркова дисципліна № 3	6	залік
ВК 15	Вибіркова дисципліна № 5	4	екзамен
ВК 16	Вибіркова дисципліна № 6	4	екзамен
ВК 17	Вибіркова дисципліна № 7	4	екзамен
Усього		30	
Усього за вибіровими дисциплінами		60	
Загальна кількість		240	

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» студенти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

Механізми реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін встановлюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Запорізькому національному університеті» (затверджено Вченою радою ЗНУ від 29.09.2015, протокол № 3) та «Порядком організації вибору навчальних дисциплін (спеціалізації) у Запорізькому національному університеті» (затверджено Наказом ректора від 29.10.2015, № 451).

Структурно-логічна схема освітньої програми «Логопедія»

1 курс	2 курс	3 курс	4 курс
OK01 Історія України	OK51 Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з української і зарубіжної культури	OK54 Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування інформаційно-комунікаційної компетентності	OK27 Основи психокорекційної роботи
OK02 Українська мова за професійним спрямуванням	OK52 Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з медичної допомоги, безпеки життєдіяльності, охорони праці, цивільного захисту	OK53 Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з філософії, соціально-політичних наук	OK42 Нейропсихологія в логопедичній практиці
OK04 Іноземна мова	OK15 Жестова мова з основами сурдоперекладу	OK20 Спеціальна психологія	OK34 Логопедичні технології
OK06 Вступ до спеціальності та основи самоорганізації в навчальній діяльності	OK18 Профілактика вторинних відхилень	OK19 Нормативно-правові засади спеціальної освіти	OK48 Вибіркова дисципліна №4
OK03 Фізичне виховання	OK41 Загальна, вікова та педагогічна логопсихологія	OK8 Основи інклюзивної освіти	OK49 Вибіркова дисципліна №5
OK07 Основи інформаційних і комунікаційних технологій	OK21 Спецметодика математики з основами математики	OK24 Технології спеціальної освіти	OK50 Вибіркова дисципліна №6
OK14 Організація психолого-пед. супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти	OK17 Діагностика дитини з особливими потребами	OK35 Рання логопедична корекція	OK38 Методика логопедичної роботи з дітьми з комбінованими порушеннями
OK09 Загальна педагогіка	OK23 Основи ерготерапії	OK28 Методи та організація досліджень у спеціальній педагогіці	OK33 Основи психотренінгу, психокорекції та психоконсультації осіб з ТПМ
OK13 Культура і техніка мовлення корекційного педагога	OK25 Спецметодика інтегрованого курсу "Я досліджую світ"	OK39 Діагностика мовленнєвих порушень з логопропедевтикою	OK37 Логопедичний масаж та артикуляційна гімнастика
OK40 Неврологічні основи логопедії	OK26 Основи олігофренопедагогіки	OK36 Логопедія	OK60 Вибіркова дисципліна №6
OK10 Спеціальна педагогіка з основами дефектології	OK55 Вибіркова дисципліна № 1	OK47 Вибіркова дисципліна №3	OK61 Вибіркова дисципліна №7
OK05 Загальна психологія	OK22 Педагогічна конфліктологія	OK43 Логоритмика з методикою	OK29 Навчальна практика
OK12 Спецметодика початкового навчання мови	OK56 Вибіркова дисципліна	OK57 Вибіркова дисципліна №3	OK30 Виробнича практика
OK12 Анатомія, фізіологія дитини	OK16 Спецметодика дошкільного виховання	OK48 Вибіркова дисципліна №4	OK31 Кваліфікаційна робота бакалавра
OK29 Навчальна практика	OK46 Вибіркова дисципліна №2	OK29 Навчальна практика	OK32 Атестаційний екзамen
	OK45 Вибіркова дисципліна №1	OK59 Вибіркова дисципліна №5	

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

«Логопедія»

	ІК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10
ОК 1						+	+		+														
ОК 2			+					+															
ОК 3		+																					
ОК 4				+																			
ОК 5								+			+	+	+										
ОК 6		+			+		+		+	+	+		+										
ОК 7		+	+		+	+		+		+													
ОК 8						+	+				+	+	+										
ОК 9		+				+					+	+											
ОК 10														+					+	+		+	
ОК 11															+		+					+	
ОК 12														+	+		+					+	
ОК 13																+	+						
ОК 14														+				+					+
ОК 15															+	+							
ОК 16														+			+						
ОК 17															+		+						
ОК 18																+			+	+			
ОК 19														+		+					+		
ОК 20															+	+							+
ОК 21														+			+						
ОК 22																+		+					+
ОК 23																+	+						
ОК 24														+			+						
ОК 25														+			+						
ОК 26														+	+							+	
ОК 27															+	+							
ОК 28														+								+	
ОК 29														+		+	+		+				
ОК 30														+		+	+		+				+
ОК 31														+		+						+	
ОК 32														+		+						+	
ОК 33														+	+								
ОК 34														+			+						
ОК 35															+		+					+	
ОК 36														+	+		+					+	

	IK	3K 1	3K 2	3K 3	3K 4	3K 5	3K 6	3K 7	3K 8	3K 9	3K 10	3K 11	3K 12	CK 1	CK 2	CK 3	CK 4	CK 5	CK 6	CK 7	CK 8	CK 9	CK 10
OK 37															+		+					+	
OK 38															+		+			+		+	
OK 39														+	+								
OK 40														+			+		+				
OK 41														+			+						
OK 42														+	+							+	
OK 43														+		+						+	
OK 44																+		+	+	+			+

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідним компонентам освітньої програми «Логопедія»**

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36	OK37	OK38	OK39	OK40	OK41	OK42	OK43	OK44						
PH3H-1	+	+						+	+		+									+											+	+					+	+	+											
PH3H-2						+													+												+	+					+													
PH3H-3				+																																														
PH3H-4										+		+					+					+		+	+							+	+		+			+												
PH3H-5					+													+							+	+						+	+		+					+										
PH3H-6		+						+					+							+				+					+			+	+																	
PH3H-7														+					+						+															+		+								
PH3H-8					+										+								+					+					+							+		+								
PHY-1	+								+														+				+		+			+	+					+					+							
PHY-2										+								+						+					+				+	+				+							+					
PHY-3																																	+	+																
PHY-4																								+										+																
PHY-5								+					+		+							+			+					+	+			+	+					+					+					
PHY-6				+													+			+							+								+	+	+	+	+				+	+						
PHY-7														+	+								+	+			+	+							+	+	+	+	+				+							
PHY-8						+																	+		+									+			+	+	+	+	+				+					
PHY-9													+	+									+						+						+											+				
PHY-10			+																				+		+																									
PHY-11								+						+	+									+													+	+	+		+									
PHY-12																			+										+	+							+	+	+		+				+					
PH33-1				+		+						+	+				+					+				+										+			+		+									
PH33-2				+							+	+					+				+				+					+	+					+	+				+				+					
PH33-3				+											+																																			
PH33-4															+			+																					+											
PH33-5									+						+				+					+				+										+												
PH33-6		+											+																																					
PH33-7							+																																	+										
PH33-8			+								+																			+	+														+	+				
PHK-1		+			+																										+	+																		
PHK-2		+		+																																														
PHK-3																				+										+	+																+			
PHK-4														+	+																																			
PHK-5				+																																														
PHK-6				+																																														
PHAiB-1									+																																									
PHAiB-2	+																					+															+													
PHAiB-3														+											+			+																						
PHAiB-4						+																						+									+									+				
PHAiB-5									+		+					+			+	+		+				+											+													
PHAiB-6					+																									+																	+			
PHAiB-7																																																+		
PHAiB-8				+																																														